

ת"פ 26074/08/17 - מדינת ישראל נגד מכלוף קדוש

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט דניאל טפרברג
ת"פ 26074-08-17 מדינת ישראל נ' קדוש(עציר)

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ראופה קאסם
המאשימה
נגד
מכלוף קדוש (עציר) ע"י ב"כ עו"ד ורד
בירגר
הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות, בעבירת **חבלה בכוונה מחמירה** - עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

כתב האישום

1. מ.א. (להלן: המתלונן), הוא בעליה של חנות ירקות הנמצאת ברחוב XXX בירושלים (להלן: החנות). הנאשם והמתלונן מכירים זה את זה עשרות שנים, בין היתר בשל העובדה שהנאשם מתגורר בקרבת החנות.
 2. מספר שבועות עובר ליום 3.8.2017, החליט הנאשם לדקור את המתלונן, משום שסבר שהאחרון דיבר אליו באופן לא ראוי.
 3. ביום 3.8.2017 יצא הנאשם מבית אמו, כשהוא מצויד בסכין מטבח בעלת להב באורך 8 סנטימטרים, במטרה לדקור באמצעותה את המתלונן. בשעה 13:19 או בסמוך לכך, נכנס הנאשם לחנות כאשר הסכין בכיסו. הנאשם ניגש אל המתלונן, שלף את הסכין מכיסו ודקר את המתלונן בבטנו. הנאשם הניף את הסכין לעבר בטנו של המתלונן מספר פעמים נוספות ופצע אותו, כאשר המתלונן מנסה להתגונן באמצעות ידיו.
 4. המתלונן אחז בידו של הנאשם ושאל אותו: "מיקי למה אתה עושה לי את זה? מה עשיתי לך?" הנאשם השיב למתלונן: "כך".
 5. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלונן שני פצעי דקירה בבטן עם קרעים בשרירי דופן הבטן, וכן שלושה חורים במעי וכאבים עזים. המתלונן הובהל לבית החולים שם נותח בהרדמה כללית, ובוצעה כריתה בין שני חורים במעי. החור השלישי נסגר עם תפרים. המתלונן שוחרר מבית החולים ביום 9.8.2017.
- הנאשם נעצר ביום האירוע מושא כתב האישום.

6. הנאשם הופנה לבדיקה פסיכיאטרית, לבחינת כשירותו הנפשית בעת ביצוע העבירה, וכשירותו לעמוד לדין. לשם כך, אושפז הנאשם במחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים איתנים ביום 17.8.2017 עד ליום 28.8.2017.
7. בין הצדדים לא הייתה מחלוקת, כי הנאשם דקר את המתלונן, כמפורט בכתב האישום. אף לא הייתה מחלוקת, כי הנאשם סובל מבעיות נפשיות שונות, מזה שנים רבות. המחלוקת המרכזית בין הצדדים הייתה, האם היה הנאשם מודע למעשיו בעת ביצוע העבירה - כגרסת התביעה, או שמא חל על הנאשם סייג אי שפיות הדעת הקבוע בסעיף 34 לחוק העונשין - כגרסת ההגנה.
8. בהכרעת הדין קבעתי, כי הנאשם אינו חוסה תחת סייג אי השפיות, וכי בעת ביצוע העבירה היה אחראי למעשיו. כפועל יוצא, הורשע הנאשם בעבירה מושא כתב האישום.
9. ביום 29.5.2019 נשמעו ראיות הצדדים וטיעוניהם לעונש. הוסכם, כי לעדויות עדי ההגנה שנשמעו בהליך, ינתן משקל לעניין העונש שיוטל על הנאשם.

טיעוני המאשימה לעונש

10. באת כוח המאשימה - עו"ד מיכל בלומנטל - הדגישה כי הערכים הנפגעים ממעשה הנאשם בענייננו, הם שלמות הגוף והנפש ותחושת הביטחון של הפרט. עוצמת הפגיעה קשה.
11. הוטעם, כי למעשה הנאשם קדם תכנון, והוא ביצע את המעשה על מנת להגיע לבית האסורים. הודגש, כי מעשה הנאשם גרם למתלונן נזק חמור, כעולה מהצהרת נפגע העבירה.
12. בהתייחס לפסיקה הנוהגת, הפנתה המאשימה בין היתר לע"פ 2857/14 **אסעד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.3.2016; להלן: ע"פ **אסעד**). באותו עניין, נדון עניינו של מי שדקר אדם בחזהו, על רקע סכסוך של מה בכך. המערער הורשע בעבירת חבלה בכוונה מחמירה, ובית המשפט המחוזי גזר על המערער עונש של 7 שנות מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור, והעמיד את עונש המאסר על תקופה של 5.5 שנות מאסר בפועל. בע"פ **אסעד** הודגש, כי ההקלה בעונש נובעת בעיקר על רקע היעדר עבר פלילי של המערער, והעובדה כי ניהל אורח חיים נורמטיבי עובר לאירוע.
- עוד הפנתה המאשימה לע"פ 5476/16 **מדינת ישראל נ' אלהוזייל** (פורסם בנבו, 6.4.2017; להלן: ע"פ **אלהוזייל**), שם התקבל ערעור המדינה בנוגע לעונש שהוטל על מורשע בעבירת חבלה בכוונה מחמירה. באותו עניין, דרש הנאשם מעובד במסעדה לקבל מזון ומשקה ללא תשלום, ניסה לכפות את רצונו על העובד תוך שימוש באיומים, ולאחר מכן דקר אותו בסכין בבטנו וגרם לו לקרע במעי הגס. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש של 45 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה, והעמיד את עונשו של הנאשם על 57 חודשי מאסר בפועל.
13. המאשימה הפנתה לפסיקה נוספת, התומכת לגישה בעונש ההולם לנאשם בענייננו.
14. סוף דבר, עתרה המאשימה לקבוע בענייננו מתחם עונש שבין 4 ל-7 שנות מאסר בפועל. באשר לגזירת העונש בתוך המתחם, עתרה המאשימה לגזור העונש ברף העליון, ובנוסף - להשית על הנאשם עונש מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

טיעוני הנאשם לעונש

15. באת כוח הנאשם - עו"ד ורד בירגר - הדגישה כי אין מחלוקת, כי הנאשם חולה במחלת נפש קשה מגיל צעיר. הוטעם, כי מעשה הנאשם קרוב ביותר להתקיימות סייג לאחריות פלילית, על כל המשתמע מכך. בהקשר זה,

צינה ב"כ הנאשם את עדויות בני משפחת הנאשם בפני בית המשפט, לפיהן שמע הנאשם קולות שהורו לו לדקור אדם.

16. צוין כי גם בזמן מעצרו הנוכחי, מדווח הנאשם על שמיעת קולות, וכי המעשה מושא כתב האישום נעשה על רקע מצבו הפסיכיאטרי. בהקשר זה יודגש - אין מקום לבחון שוב, במסגרת גזר הדין, את שאלת אחריותו הפלילית של הנאשם. העניין נדון בהרחבה במסגרת הכרעת הדין, ונקבע כי לא חל על הנאשם סייג אי שפיות הדעת, הקבוע בסעיף 34 לחוק העונשין.

17. יחד עם זאת, בצדק הגישה ב"כ הנאשם פסקי דין לעיון בית המשפט, מהם עולה כי מעשה שבוצע תוך קירבה לסייג לאחריות פלילית, תוביל להשתת ענישה מופחתת. בין היתר, הוגש פסק הדין שניתן בת"פ 13839-05-14 **מדינת ישראל נ' אבו שקאר** (פורסם בנבו, 18.6.2015), שם הוטל עונש מאסר בפועל בן 36 חודשים, על מורשע בעבירת חבלה בכוונה מחמירה. באותו עניין, ציין בית המשפט כי מעשה הנאשם בוצע על רקע מצבו הנפשי, וכי על אף שלא התקיים סייג לאחריות פלילית, יש להתחשב בעניין זה.

18. הודגש כי אין מחלוקת, כי למתלונן נגרמו נזקים קשים כתוצאה ממעשה הנאשם. יחד עם זאת, יש לבחון את הדרך הטובה ביותר בענייננו, לשרת את האינטרס הציבורי.

19. סוף דבר, עתרה ב"כ הנאשם להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם עד כה (הנאשם עצור מיום 3.8.2017).

דין והכרעה

20. סימן 1 לחוק העונשין מנחה את בית המשפט לגזור עונש המבטא "יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40 לחוק). לשם כך, על בית המשפט לקבוע 'מתחם עונש הולם', המבוסס על: (1) הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה; (2) מידת הפגיעה בערך החברתי; (3) מדיניות הענישה הנהוגה; (4) נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 לחוק). בשלב הבא, על בית המשפט לגזור את העונש בתוך מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג(ב) לחוק).

21. הערכים הנפגעים כתוצאה ממעשה הנאשם, הם הזכות לביטחון ולשלמות הגוף. דרגת הפגיעה בערכים הינה ברף הגבוה. ללא כל אזהרה, ובשל עניין של מה בכך, תקף הנאשם את המתלונן וגרם לו נזקים חמורים.

22. בהתייחס למדיניות הענישה, אציין את דברי בית המשפט העליון בע"פ 8855/12 **אלזיאדה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.12.2013), לפיהם: "בעבירות אלימות שונות, ובכלל זה בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, ניתן למצוא קשת רחבה של עונשים, בהתאם לנסיבות המעשה ולאופיו של העושה".

בע"פ 4641/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.11.13), נגזרו 48 חודשי מאסר בפועל על מערער שתקף את המתלונן יחד עם שניים נוספים, ודקר אותו מספר פעמים בחזה, בבטן, בזרוע ובירך. ביהמ"ש המחוזי גזר על הנאשם עונש של 60 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הקל בעונש, תוך שהתחשב בכך שהמערער ביצע את העבירה בגיל 18.5, כי הוא נעדר עבר פלילי, ומצוי בהליך שיקומי.

בע"פ 4777/11 **מדינת ישראל נ' לאסי** (פורסם בנבו, 1.11.2012), נדחה ערעור המדינה על קולת העונש, ובית המשפט העליון אישר את עונש מאסר של חמש שנים שהשית בית המשפט המחוזי על מורשע בעבירת חבלה בכוונה מחמירה, בגין תקיפה חמורה של מתלוננת שביקשה לסיים עמו מערכת יחסים.

בע"פ 5775/14 **אבו נג'מה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 15.6.2015), אישר בית המשפט העליון מתחם עונש שבין שבין 3 ל-7 שנות מאסר, על מורשע בעבירת חבלה בכוונה מחמירה. באותו עניין, תקף המערער את המתלונן,

כמעשה נקם, וחתך את לחיו הימנית של המתלונן באורך של עשרה ס"מ. המתלונן פונה לבית חולים שם נזקק לטיפול רפואי ולתפירת החתך, שהותיר בלחיו צלקת.

23. בהתייחס לנסיבות ביצוע העבירה. אלה חמורות, וכוללות תכנון מוקדם, תקיפת המתלונן בשל עניין של מה בכך, והכל מתוך מאיסה בחיי רחוב ורצון להיכנס לבית האסורים. יש להוסיף עד תום ביצוע מעשה תקיפה חמור כל כך, מתוך נסיבות אלה.

24. מתסקיר נפגע העבירה עולה כי המתלונן, אדם בן 55, נפגע בצורה קשה ביותר - גופנית ונפשית, ומבחינת צנעת הפרט לא ארחיב. יצוין רק כי כתוצאה מהדקירות, נזקק המתלונן לניתוח חירום, לאחריו הועבר מורדם ומונשם למחלקת טיפול נמרץ. בשל זיהום שהתפתח באיזור הניתוח, נזקק המתלונן לפרוצדורה רפואית נוספת.

25. בה בעת, לא ניתן להתעלם מכך שיכולתו של הנאשם להבין את הפסול שבמעשהו, ומידת השליטה שלו על מעשהו, היו מוגבלים. הנאשם סובל ממחלת נפש שנים רבות. על אף שנקבע באופן ברור בהכרעת הדין כי מעשה הנאשם אינו חוסה תחת סייג לאחריות פלילית, יש לקבוע כי מידת ההבנה והשליטה של הנאשם על מעשהו, הייתה מוגבלת במידה מסוימת. בצדק הפנתה ב"כ הנאשם לפסיקה, ממנה עולה כי קירבה לסייג לאחריות פלילית, מובילה לענישה מופחתת במידת מה.

26. על יסוד כל האמור לעיל; הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשה הנאשם, מידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, באתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש באירוע, בנסיבותיו, נע בין 30 חודשי מאסר, לבין 60 חודשי מאסר בפועל.

27. בהתייחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. לנאשם עבר פלילי עשיר ביותר, הכולל עשרות הרשעות פליליות, כאשר חלק לא מבוטל מהרשעות אלה הינן בעבירות אלימות. עבר פלילי זה בהכרח יזקף לחובת הנאשם.

הנאשם רשאי היה לנהל את משפטו, ועניין זה לא יזקף לחובתו. בה בעת, אין דין נאשם שהודה ולקח אחריות על מעשיו, כמי שלא עשה כן.

28. בשקלול הנתונים והאיזונים, ותוך שנתתי דעתי לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, מצאתי כי יש לגזור את עונשו של הנאשם, סמוך לרף העליון של מתחם העונש.

סיכום

על יסוד כל האמור לעיל, אני גוזר את עונשו של הנאשם, כדלקמן:

א. 56 חודשי מאסר בפועל, שמנינם החל מיום מעצרו של הנאשם (הנאשם עצור מיום 3.8.2017).

ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור הנאשם עבירה בה הורשע, במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. הנאשם יפצה את המתלונן בסך של 20,000 ₪. הפיצוי יופקד עד ליום 1.9.2019 בקופת בית המשפט.

ד. זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

עמוד 4

ניתן היום, 18 ביולי 2019 במעמד הנוכחים